

# A Grameen-modell pénzügyi fenntarthatósága

Sipiczki Zoltán; Pénzügy Msc

Konzulens: Gál Veronika Alexandra  
egyetemi tanársegéd, Kaposvári Egyetem

# 1. BEVEZETÉS

Feltételezésem szerint egy megfelelően kialakított és szabályozott modell segítségével átültethető az indiai sikerpélda a magyarországi gyakorlatba.

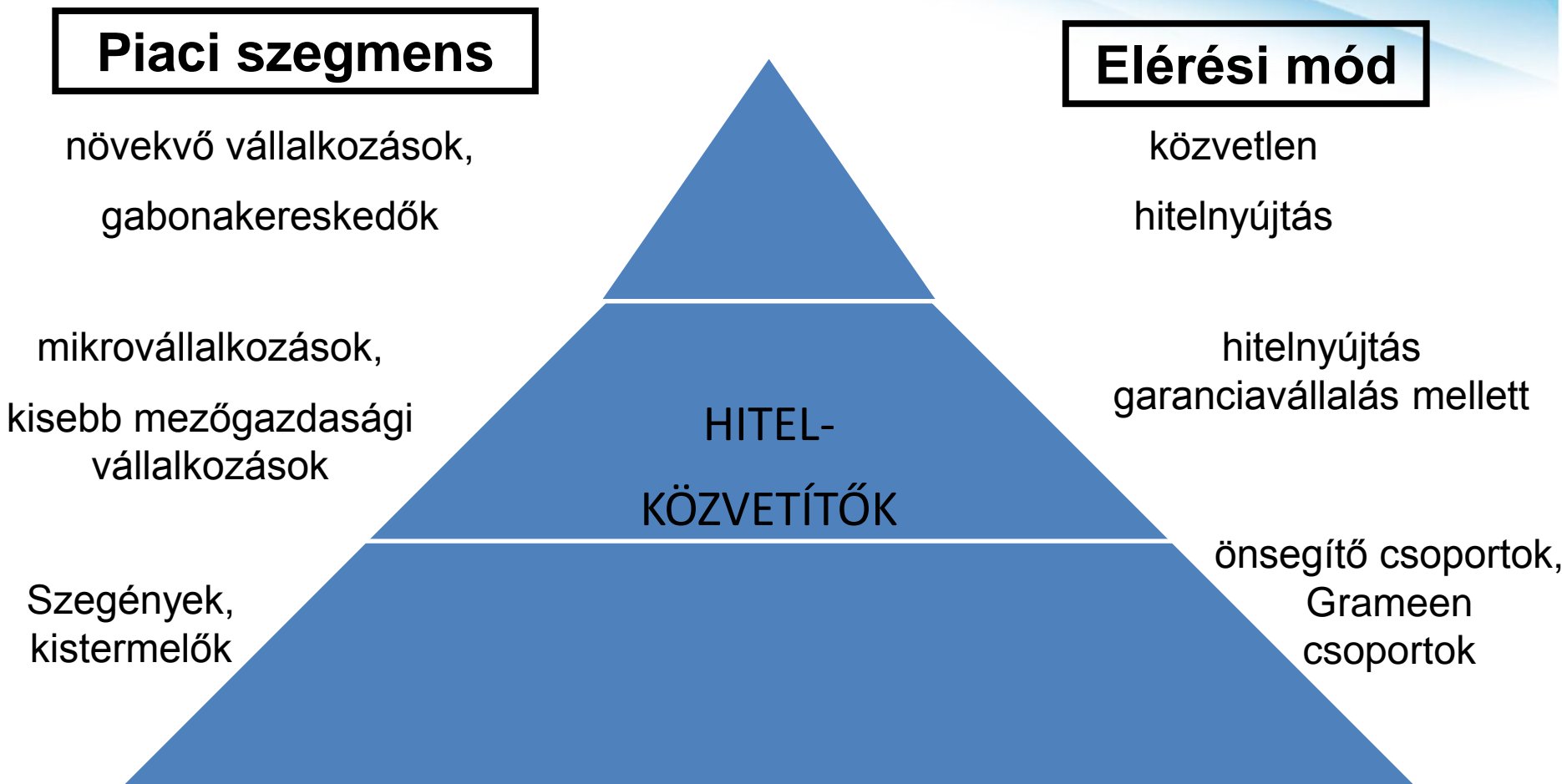
Második hipotézisem: A megfelelően kialakított modell piaci alapokon fenntartható lehet.

## 2. Muhammad Junusz modellje

Az ötfős csoportokra osztott rászorulóknak kezesség és biztosíték nélkül, az uzsorakamatnál lényegesen kedvezőbb, évi 20-30 százalékos kamat mellett 100-200 dolláros mikrohitelt vehetnek fel. Kölcsönt először ketten kapnak közülük, a többieknek pedig csak akkor folyósítják a hitelt, ha társaik rendszeresen törlesztik a részleteket

# 3. A mikrofinanszírozás módjai az egyes piaci szegmensekben

1. ábra



## 4. A mikrohitelezés fontossága

- Eddig kihasználatlan forrásokra épít.
- Növeli a termelést és a jövedelem által a fogyasztást.
- A közösségépítés révén hozzájárulnak az emberi és társadalmi tőke növekedéséhez.
- Képes lehet a mélyszegénységben élők társadalmi beillesztésére a gazdaságba azáltal, hogy külső forrás helyett az ezekben a közösségekben élők szolidaritását használja fel tőkeként és fedezetként.

# 5. Miben különbözik a Grameen Bank a hagyományos bankoktól?

1. táblázat

<b>Grameen Bank</b>	<b>Kereskedelmi Bank</b>
vidéki térségekben	városközpontokban
szegényeket, nőket helyezi előtérbe	„vagyonosokat”, férfiakat preferálja
házhoz megy a bank	bankhoz megy az ügyfél
<b>fedezet nem szükséges</b>	<b>fedezet szükséges</b>
kamatláb egységes	kamatláb kockázattól függ
<b>késedelem esetén segítség</b>	<b>késedelem esetén büntetés</b>
<b>nemfizetés nem jár jogi következménnyel</b>	<b>nemfizetés esetén bírósági eljárás</b>
a lehetőséget keresi az emberekben	az a fontos, amit az ember már elért
odafigyel a családokra (10 indikátor)	nem érdekli a hitelfelvevő sorsa
a tartozás nem öröklődik	a tartozás öröklődik
<b>társadalmi víziók (szegénység ellen)</b>	<b>gazdasági víziók (profit elérése)</b>

# 6. Korábbi kezdeményezések

2. ábra


	Autonómia Alapítvány	Kiút Program
Kamat	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>
Belépési feltételek	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>
Rugalmas konstrukció	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>
Mentorok	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>
„Nem fizetés” megakadályozása	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>



# 7. SWOT Analysis

3. ábra

**S** **TRENGTHS**



- Olyan emberek kaphatnak hitelt, akik nem hitelképesek, bankképesek.
- Gazdasági-pénzügyi ismereteket növeli
- Összefogásra sarkall, szolidaritást erősíti
- Felkarol életképes vállalkozási ötleteket
- Csökken a résztvevők segélyre való rászorultsága

**W** **WEAKNESSES**



- Nem fizetés kockázata
- Csalás kockázata
- Társadalmi ellenesség a résztvevők és/vagy a program iránt
- Nincs elegendő gazdasági ismerete a vállalkozó kedvű egyéneknek

**O** **OPPORTUNITIES**



- Kitörés a mélyszegénységből
- Életkörülmények, jólét, jövedelmi viszonyok javulása
- Végül az állam többletadó- és járulékbévételekre tesz szert

**T** **THREATS**



- Gazdasági környezet
- Adminisztratív terhek
- Életképes tevékenységek hiánya
- Korábbi hitelek törlesztésére vagy fogyasztásra költenék a hitelösszeget
- kontraszelekció

Positive

Negative



# 8. Kritikus pontok

1

## **Kiválasztás**

Tagok kiszűrése — Mentorok részvétele — Tevékenység kiválasztása — Konstrukció kiválasztása

2

## **Kapcsolat**

Pénzügyi gazdasági alapismeretek tanítása —  
Adminisztratív, adózási segítség — Kontraszelekció

3

## **Fenntarthatóság**

Kamat — Csalás / Nem fizetés csökkentése —  
Vállalkozások hosszú távú működőképessége

4

## **Visszacsatolás**

Indikátorok — Társadalmi elfogadottság növelése

# 1. Fenntarthatóságot befolyásoló tényező

## Kiválasztás

- Tagok kiszűrése
- Tevékenység kiválasztása
- Konstrukció kiválasztása
- Mentorok részvétele

- Egy kötött futamidejű elő takarékosság
- Önszerveződés vagy kiválasztás
- Sorrend meghatározása
- Tevékenység és konstrukció összehangolása (eltérő pénzáramlások)
- Fedezet?

## 2. Fenntarthatóságot befolyásoló tényező

### Kapcsolat

- **Pénzügyi gazdasági alapismeretek tanítása**
  - **Adminisztratív, adózási segítség**
  - **Kontraszelekció**
- Egy vállalat fenntarthatóságához kulcsfontosságú a vezető gazdasági ismerete
  - Bevallási és egyéb adminisztratív kötelezettségek állandó naprakészséget igényelnek a vállalkozóktól, ezt kiküszöbölni a reménygazdákkal lehetne
  - A kontraszelekció problémája: Piaci alapon nem kellene engedi a jó adósok kilépését, de a társadalmi haszon miatt fontos az előtörlesztés.

# 3. Fenntarthatóságot befolyásoló tényező

## Fenntarthatóság

- Kamat
- Csalás / Nem fizetés csökkentése
- Vállalkozások hosszú távú működőképessége

- 0% os kamat pénzügyileg fenntarthatatlan, a magas kamat elriasztja a vállalkozókat
- A kiválasztásnál kiszűrni a csalókat, és fenntartható üzletmenettel biztosítani a fizetést
- Fenntartási költségeken, adó- és járulékterheken felül, a hitel részletei mellett a megélhetéséhez szükséges nyereséget is ki kell termelni

## 4. Fenntarthatóságot befolyásoló tényező

### Visszacsatolás

- Indikátorok
- Társadalmi elfogadottság növelése


- Elhatározások főként a tagok és családjuk egészségét és életkörülményeinek javulását célzó szabályok
- Mélyszegénység indikátor lista



# SWOT Analysis

4. ábra

**S** **TRENGTHS**



- Olyan emberek kaphatnak hitelt, akik nem hitelképesek, bankképesek.
- Gazdasági-pénzügyi ismereteket növeli
- Összefogásra sarkall, szolidaritást erősíti
- Felkarol életképes vállalkozási ötleteket
- Csökken a résztvevők segélyre való rászorultsága

**W** **WEAKNESSES**



**O** **OPPORTUNITIES**



- Kitörés a mélyszegénységből
- Életkörülmények, jólét, jövedelmi viszonyok javulása
- Végül az állam többletadó- és járulékbévételekre tesz szert

**T** **THREATS**



Positive

Negative



# SWOT Analysis

5. ábra

## STRENGTHS

# S

- Olyan emberek kaphatnak hitelt, akik nem hitelképesek, bankképesek, de a már eladósodottak sajnos nem.
- Gazdasági-pénzügyi ismereteket növeli
  - Összefogásra sarkall, szolidaritást erősíti
  - Felkarol életképes vállalkozási ötleteket
  - Csökken a résztvevők segélyre való rászorultsága



## WEAKNESSES

# W

- Alacsony nem fizetés kockázat
- Alacsony csalás kockázat



## OPPORTUNITIES

# O

- Kitörés a mélyszegénységből
- Életkörülmények, jólét, jövedelmi viszonyok javulása
- Végül az állam többletadó- és járulékbévételekre tesz szert



## THREATS

# T

- Életképes tevékenységek hiánya



Positive

Negative

# Költség-haszon elemzés éves konstrukciónál 1 hitelre vetítve

(adatok Ft-ban)

		<b>Haszon</b>	<b>Költség</b>	<b>Egyenleg</b>
<b>Szegények Bankja</b>	<i>Felvett hitelösszeg</i>		500 000	
	<i>A modell személyi jellegű ráfordításai</i>		1 345 436	
	<i>Nem fizetés költsége</i>		125 000	
	<i>Kamat bevétel</i>	75 000		
	<i>Tőketörlesztés</i>	500 000		
	<b>Összesen</b>	<b>575 000</b>	<b>1 970 436</b>	<b>-1 395 436</b>
<b>Állam</b>	<i>Bérfelár (Vállalkozó)</i>	771 435		
	<i>Bérfelár megtakarítás (Modell munkatársai)</i>	275 468		
	<i>Állami segély megtakarítás</i>		- 578 676	
	<b>Összesen</b>	<b>1 621 903</b>	<b>1 391 760</b>	<b>230 143</b>

Forrás: Saját szerkesztés, a Kiútprogram Zrt. adatai alapján

# Összefoglalás

Feltételezésemet igazoltnak tartom miszerint, egy megfelelően kialakított és szabályozott modell segítségével átültethető az indiai sikerpélda a magyarországi gyakorlatba.

Viszont a modell Magyarországon, piaci alapon tehát külső segítség nélkül nem fenntartható, de a modell társadalmi és gazdasági hasznai meghaladják annak költségeit.

# Köszönöm a megtisztelő figyelmet!



**SZÉCHENYI TERV TÁMOP-4.2.2/B-10/1-2010-0019**

emzeti Fejlesztési Ügynökség  
[www.ujszechenyiterv.gov.hu](http://www.ujszechenyiterv.gov.hu)  
06 40 638 638



A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.